

Vásárosnamény Város Önkormányzata Polgármesterétől

4800 Vásárosnamény, Tamási Á. u. 1.
Telefon: +36/45/470-022 Fax: +36/45/470-652
e-mail: polgarmester@vasarosnameny.hu
honlap: www.vasarosnameny.hu

Szám: 656 /2015.

Készítette: Szabóné Széles Erzsébet ügyintéző/Hatósági Csoport/Önkormányzati Osztály

A határozati javaslat elfogadásához
egyszerű többség szükséges!

ELŐTERJESZTÉS
- a Képviselő-testülethez -

a Beregi Múzeum 2015. évi munkatervének elfogadására
(Készült: a Képviselő-testület 2015. január 29-i ülésére)

Tisztelt Képviselő-testület!

A Beregi Múzeum (a továbbiakban: Intézmény) igazgatója elkészítette az Intézmény 2015. évi munkatervét, melyet előterjesztésemhez csatolok.

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 50. § (2) bekezdése értelmében:

„50. § (1) A muzeális intézmény fenntartója az a természetes személy vagy jogi személy, amely biztosítja a muzeális intézmény folyamatos és rendeltetésszerű működéséhez szükséges feltételeket.

(2) A fenntartó az e törvényben foglaltak alapján

*a) meghatározza és jóváhagyja a muzeális intézmény éves és középtávú feladatait, így különösen stratégiai tervét, munkatervét és beszámolóját, fejlesztési és beruházási feladatait,
....”*

Az előterjesztés mellékletét képezi a munkaterv és a határozati javaslat.

Az előterjesztést az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló önkormányzati rendelet (a továbbiakban: SZMSZ) 49. § (4) bekezdésének n) pontja alapján a Szociális, Egészségügyi és Művelődési Bizottság véleményezi.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést tárgyalja meg és a mellékletét képező határozati javaslatot fogadja el.

Vásárosnamény, 2015. január 19.

Filep Sándor
polgármester

„Határozati javaslat”
Vásárosnamény Város Önkormányzata Képviselő-testületének
.../..... (.....) önkormányzati határozata

a Beregi Múzeum 2015. évi munkatervének elfogadásáról

A Képviselő-testület:

„A” változat:

Megtárgyalta és változatlan formában hagyja jóvá a Beregi Múzeum 2015. évi munkatervét az előterjesztéshez mellékelt 5 oldal terjedelemmel és tartalommal.

„B” változat:

Megtárgyalta és az alábbi kiegészítésekkel hagyja jóvá a Beregi Múzeum 2015. évi munkatervét:

.....
.....

Felelős: Beregi Múzeum Igazgatója

Határidő: 2015. február 15.

A határozatot kapják:

1) Polgármester	(helyben),
2) Jegyző	(helyben),
3) Önkormányzati Osztály Vezetője	(helyben),
4) Beregi Múzeum igazgatója	(székhelyén).

Ellenőrizte: .....
Dubniczné dr. Fórizs Erzsébet
osztályvezető

Az előterjesztés és a határozati javaslat törvényességi szempontból megfelel.

Vásárosnamény, 2015. január 19.

.....
dr. Szilágyi Péter
jegyző

A Beregi Múzeum munkaterve a 2015. évre

I. BEVEZETÉS

A Beregi Múzeum a 2015. évben is folytatja az előző évekhez hasonló színvonalú szakmai munkáját. Továbbra is nagy hangsúlyt szeretnénk fektetni a múzeumpedagógiai munka népszerűsítésére, a közönséggel és a helyi intézményekkel való kapcsolat megerősítésére. A pályázati lehetőségeket folyamatosan figyeljük, és megpróbáljuk kihasználni.

Immár második éve, hogy az intézmény a város fenntartásában működik. Szerencsére sikerült nagyon jó és együttműködő kapcsolatot kialakítani a városi önkormányzattal és az ott dolgozó szakemberekkel. A Múzeum továbbra is részt kíván venni a városi programokban, ezenfelül szakmai segítségét kíván nyújtani szükség szerint.

A múzeum működése továbbra is két épületben képzelhető csak el. Ez a helyzet kicsit megnehezíti a munkánkat, de megfelelő szervezéssel és odafigyeléssel próbáljuk ezt az akadályt leküzdeni és odafigyelni az épületek karbantartására.

A Máthé-kúria továbbra is felújításra vár, annak ellenére hogy kisebb javítások mindig adódnak, amivel még „lakhatóvá” tehető az épület egy darabig. Az itt lévő raktárak szintén a megújulásra, bővítésre várnak, amely által a műtárgyakat egyrészt a megfelelő módon és az előírásoknak megfelelően tudnánk raktározni, másrészt átláthatóvá válna az a hatalmas gyűjtemény, amely az épületben van elhelyezve. Amint lehetőség nyílik erre – akár pályázati, akár egyéb forrásból – szeretnénk ezt megoldani. Az épület bejárati lépcsője elég rossz állapotban van, évek óta felújításra vár. Ugyanez vonatkozik a bejárati ajtóra, amelynek biztonságtechnikai vonatkozása is van. A tetőszerkezetnek is számos hibája van, ezeket is majd a jövőben meg kell vizsgálni és lehetőségek szerint kijavítani. Ezen felül a szennyvízcsatorna okoz rendszeresen kellemetlenséget, annak ellenére, hogy már többször is megnézték az illetékes szakemberek.

A Tomcsányi-kastély felújításának kivitelezési minősége a kezdetektől problémákat okoz, melyeket folyamatosan próbálunk orvosolni a tulajdonos városi önkormányzattal együttműködve. A nedvesség és az ebből kifolyólag kialakuló penészedés továbbra is veszélyt jelent az épület alagsorában lévő tárgyakra, ezért azt mindenképpen egy szárazabb részbe kell helyezni, hogy még hosszú évtizedekig megtekinthessék a látogatók.

A múzeum állomány szerinti létszáma 6 fő. Előreláthatólag ez a szám májustól egy fővel csökkenni fog, mivel múzeumpedagógus kolléganőnk megkezdi szülei szabadságát, ezért az ő munkakörét el kell látni. Ez egyrészt azért is fontos, mert egyre inkább igény mutatkozik a múzeumpedagógiai órák iránt, másrészt pedig ez is feltétele annak, hogy a múzeum továbbra is területi múzeum maradjon, ami nemcsak a szakmai presztízs miatt indokolt, hanem az állami támogatás mértéke miatt is. A múzeum olyan szerencsés helyzetben van, hogy a dolgozók egyike rendelkezik olyan képesítéssel is, amellyel ezt a munkakört ideiglenesen elláthatja. De ezzel még nincs az ügy megoldva, hiszen mégiscsak az engedélyezett 6 fő helyett 5 főre csökken a dolgozók létszáma. Mivel ez pont azt az időszakot érinti, amikor beindulnak a hétfői nyitva tartások és besűrűsödnek a tennivalók, mindenképpen szükség van egy plusz emberre, hisz csak így tud az intézmény az eddigieknek megfelelően működni.

A múzeum tavaly sikeresen befejezte a „Beregi ízek a múzeumban” című pályázatát. Ahogy az ilyenkor lenni szokott, a megvalósítás után következik a fenntartási időszak, amelynek lebonyolítását az idén tervezzük.

A projekt kapcsán 12 oktatási intézménnyel (9 iskola, 3 óvoda) kötöttünk együttműködési megállapodást, ami azt jelentette, hogy az adott iskola által előre kiválasztott csoport jöhetett el a különböző témnapokra kísérőpedagógusokkal együtt, amelynek keretében a gyerekek népi ételeket készítettek, és emellett elméleti tudásukat is gyarapíthatták.

Az óvodás korosztály esetében a 3 intézményből 3 csoportot jelöltek ki résztvevőként, kísérőpedagógusokkal együtt, akik a népi játékokat ismerhették meg és próbálhatták ki. A visszajelzések alapján a gyerekek és pedagógusok egyaránt hasznosnak tartották a múzeumban eltöltött órákat.

A foglalkozások megtartását a fenntartási időszakban két ütemben kívánjuk megvalósítani: a kis- és középiskolások számára tavasszal, az óvodás korosztály számára pedig ősszel.

II. SZEMÉLYI ÉS SZERVEZETI VÁLTOZÁSOK

Múzeumunk jelenleg 2 fő muzeológussal, 2 múzeumi szakemberrel és 2 teremőrrel működik. Kulturális közfoglalkoztatottként ideiglenesen 1 fő segíti ki mindennapi munkánkat. A személyi állományunk a elvégzendő munkára igen kevés, a kulturális közfoglalkoztatottal együtt is kevesebb, mint amikor a megyei múzeumi szervezettől átvette a város az intézményt. A színvonalas szakmai munka érdekében gyakran vesszük igénybe nyugdíjas dolgozóink önkéntes munkáját.

III. GYŰJTEMÉNYI MUNKA

1. Gyűjteménygyarapítás

Csiszár Árpád özvegye elhalálása után a végrendeletnek megfelelően Csiszár Árpád néhány személyes dolga, néhány hivatalos irata (pl. kitüntetései), iparművészeti bútorai a múzeum tulajdonává váltak. Ennek elszállítása és szakszerű elhelyezése az idén esedékesé válik.

Ezenfelül továbbra is szeretnénk gyűjteni mindenféle olyan tárgyi és dokumentumanyagot, amelyek a múzeum gyűjtőterületébe tartoznak. Erre lényegében csak ajándékozás útján van lehetőségünk. Felelős: Varga János

2. Nyilvántartás: A szakalkalmazottak lehetőségeikhez képest folyamatosan végzik a még be nem leltározott anyagok feldolgozását, beleltározását, és az ehhez tartozó szakszerű felvezetést a megfelelő leltárkönyvekbe. A fotókartonok és a hozzájuk tartozó információk digitalizálása is megkezdődött, amelyet az intézményünkben szeptembertől dolgozó kulturális közfoglalkoztatott munkatárs végez. Ez a munka több szempontból is fontos számunkra. Egyrészt ennek köszönhetően biztonságban tudhatjuk ezeket a kartonokat, másrészt az elektronikus megjelenés lehetővé teszi, hogy átláthatóbbá, könnyebben kereshetővé váljanak, harmadrészt pedig érdekünk ezeket az eredeti dokumentumot megóvni az esetleges károsodásoktól.

Sok évvel ezelőtt megkezdődött a múzeumban a leltárkönyvek digitalizálása, melynek során a leltárkönyvekben lévő adatok fényképekkel együtt kerültek elektronikus feldolgozás alá. Ez azért is volt hasznos többek között, mert ezáltal mintegy 4000 műtárgy került fel a Néprajzi Múzeum online adatbázisába, ami azt jelentette, hogy az anyagunk évekig elérhető volt az interneten bárki számára. Azonban a technika előrehaladtával másfajta rendszert kezdtek használni az online adatbázis szerkesztésére, amelynek következtében a mi anyagunk lekerült a felületről. Most azon dolgozunk, hogy ez újból működjön, ezért folyamatosan tartjuk a kapcsolatot az illetékes szakemberekkel.

A Kemecsi Lajos főigazgató úrral történt egyeztetések alapján már elértük, hogy a szerverre továbbra is fel tudjuk tölteni az anyagunkat, de az utolsó lépés, hogy ez a nagyközönség számára is elérhető legyen, még várat magára. Ennek érdekében további intézkedéseket teszünk és tovább folytatjuk a leltárkönyvek digitalizálását.

Felelős: Varga János, Tóthné

3. Gyűjteményrendszerezés: Az iskolatörténeti anyag megfelelő módon történő raktározásához továbbra is szükség van megfelelő polcrendszerre, és raktárrész kialakítására. Folytatjuk az összegyűjtött anyag leltározását, valamint a régi tankönyvek rendszerezését.

Felelős: Vargáné

4. Adattári munka: Az adattári anyag rendszerezését a múzeum szakalkalmazottai folytatják az előírásoknak megfelelően.

Felelős: Varga János

5. Múzeumi könyvtár: Folyamatosan végezzük a beletárolt könyvek újraleltározását az előírásoknak megfelelően. Mivel könyvállományunk folyamatosan gyarapszik, általában ajándék vagy csere útján, így az újonnan bekerült példányok is leltározás alá kerülnek. Ezzel párhuzamosan kezdtünk kialakítani egy könyvtári részt a Máthé-kúria egyik helyiségében, ahol témánként rendszerezve kerülnek a könyvek a polcra a leltározást követően.

Felelős: Tóthné

6. Műtárgyvédelem: A bevezetőben már említett nedvesedés a Tomcsányi-kastélyban megoldásra vár. Sajnos a feltételek megteremtésével (folyamatos fűtés, szellőztetés, tárgyak rendszeres tisztítása) sem lehet a penészedést elkerülni. Amennyiben a nedvesedés nem csökkenthető, akkor az alagsorban lévő Műtárgy Látványraktárban elhelyezett kerámia-gyűjteményt át kell költöztetni szárazabb épületrészbe. Ez ügyben konzultálni szükséges a teendőkről az illetékesekkel.

Az időszaki kiállításra kerülő tárgyak tisztításra kerülnek, valamint a raktári és kiállítási műtárgyanyag állapotát is folyamatosan ellenőrizzük, és a szükséges műtárgyvédelmi feladatokat a műtárgyvédelmi szakember segítségével ellátjuk.

IV. TUDOMÁNYOS TEVÉKENYSÉG

1. Az I. világháborúval kapcsolatos tárgyi és szellemi anyag feldolgozása, kiállításra való előkészítése

Felelős: Varga János

2. Gombita Sándor volt vásárosnaményi lakos által diktafonra mondott hanganyag feldolgozása, és könyvként való megjelentetése

Felelős: Kissné Gráf Éva

3. A népi kéziratosságból összegyűlt anyagok feldolgozása, publikálása.

Felelős: Varga János

4. A múzeumon kívüli ideiglenes kiállításokra való felkészülés

Felelős: Varga János

5. Gyűjtőmunka: az I. világháborút megélt emberek leszármazottainak a felkutatása, a vásárosnaményi Eötvös családról való kutatás a Megyei Levéltárban.

Felelős: Varga János, Kissné Gráf Éva

6. Dokumentálás, fotósorozat készítése: a vásárosnaményi Juhász Ferenc és feleségének elmondása a hagyományos szilvalekvár főzésről és a disznóölésről, illetve ezen események fotózása.

7. Kutatási témaként előtérbe helyezzük a Gombita Sándor emlékeit feldolgozó kiadványhoz szükséges háttér-információk összegyűjtését, továbbá azon időszaki kiállítás előkészítését, amely a múzeum raktári anyagára épül.

Felelős: Kissné

8. Kutatószolgálat: történeti dokumentumtárunk, adattárunk, könyvtárunk továbbra is a kutatók rendelkezésére áll. A munkában számíthatnak szakalkalmazottaink segítségére.

V. KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZÖNSÉGSZOLGÁLATI TEVÉKENYSÉG

1. Tovább szeretnénk szélesíteni az oktatási intézmények (óvoda, iskola) és a múzeum kapcsolatát. A múzeumpedagógusnak folytatnia kell a megkezdett munkát, eljutni minden korcsoporthoz.

Az időszaki kiállításokhoz feladatlapokat készítünk, és az óvodás korosztály számára pedig a kiállításokhoz kapcsolódóan színező lapokkal állunk rendelkezésre.

Honlap szerkesztése, bővítése (www.beregkultura.hu)

A megkezdett honlap tartalmát folyamatosan szeretnénk bővíteni. A honlap segítséget fog nyújtani azok számára, akik a népművészetből táplálkozó beregi keresztszemes kézimunkákat szeretnék elkészíteni.

Ugyanezen a honlapon bővíteni szeretnénk a kézimunka anyagot is, olyan módon, hogy a mintaanyag hitelesítve legyen az által, hogy az eredeti díszített tárgy fotóját is mellékeljük a digitalizált hímzésmotívum mellé.

Saját honlap fejlesztése, aktualizálása (www.beregi-muzeum.hu)

A múzeumi honlapot az eddigi gyakorlatnak megfelelően folyamatosan szerkesztjük, új tartalmakkal, friss információval töltjük fel. Az idelátogatók mindig naprakész információkat kapnak mind a nyitva tartásról, mind pedig az időszaki kiállításokról.

Az intézmény saját facebook oldalának gondozása (<https://www.facebook.com/beregi.muzeum>)

Ezen az oldalon továbbra is közölni fogjuk a múzeum aktuális eredményeit, programjait, különleges fényképeit, programjairól készült fotóit.

Nyomtatott sajtó

A Múzeum munkatársai – az eddigiekhez hasonlóan – rendszeresen jelentkeznek (elsősorban a helyi) sajtóban néprajzi, helytörténeti vonatkozású, valamint a Múzeum tevékenységét bemutató és propagáló cikkekkel.

Múzeumi programsorozat:

Amennyiben a *Múzeum Mozaiktúra* 2015-ben is újraindítja múzeum-népszerűsítő programját, a tavalyihoz hasonlóan idén is szeretnénk hozzájárulni ehhez a munkához.

Az idén is csatlakozni kívánunk a *Múzeumok Éjszakája* című országos programsorozathoz. A program keretében szeretnénk megerősíteni a helyi családokkal való kapcsolatunkat. Az állandó kiállításban a család kisebbjei számára társasjátékkal készülünk, a felnőtteket pedig képzőművészeti kiállítással és néprajzi munkát népszerűsítő előadással várjuk. Reménységünk szerint ezekkel a programokkal sikerül majd látogatóinkhoz közelebb hozni a múzeum munkáját. Rendezvényünket gasztronómiai kínálattal szeretnénk kiegészíteni: kemencéből előkerült ételek kóstolására, és a méltán népszerű Baráth Lajosné falusi vendéglátó lapcsánkájának és gulyásának megízlelésére is lesz lehetőség.

Segíteni szeretnénk a Pasztellfestők Egyesületének III. Gergelyiugornyai Alkotótábora megszervezését.

Hagyományok ápolása:

Húsvéti hímes festés: Sok évtizedes hagyományainkhoz hűen idén is megrendezzük a húsvéti hímes festést húsvét nagyhetében. A gyerekek és felnőttek megismerkedhetnek a hagyományos tojásfestési technikákkal (karcolás, viaszolás, berzselés).

Élő múzeum: folytatjuk a hímzés szaktanácsadást.

Kézműves szakkör: szakkör keretében szeretnénk feleleveníteni az alkotás örömét (kéthetente). A hímzésben és horgolásban próbálhatják ki magukat az érdeklődők.

2. Időszaki kiállítások:

A Beregi Múzeum a következő kiállításokat tervezi az évre:

1. Emlékezés az I. világháborúra (tavasz)
2. Zoárd-napi szabadtéri kiállítás (nyár)
3. Múzeumok Éjszakája - képzőművészeti kiállítás, Szűcsné Bíró Csilla kiállítása (nyár)
4. Pasztellfestők Egyesületének kiállítása (ősz)

3. Tárlatvezetések:

A tárlatvezetés az állandó vagy időszakos kiállítás részletes bemutatása múzeumi kísérelővel. A jól felkészült múzeumi tárlatvezető munkája a közművelődési munka fő pillére. A Múzeum célja, hogy minden látogató az igényének megfelelő tájékoztatást kapjon.

Ez esetben is külön figyelmet szentelünk az iskolás csoportoknak. Az iskolás diákok élettani sajátosságait szem előtt tartva kell a koruknak megfelelő hangulatú tárlatvezetést kapniuk, hogy a múzeumhoz való pozitív hozzáállásuk kialakulását ez úton is segítsük. Ezt figyelembe véve az iskolás csoportok nem csak a hagyományos tárlatvezetéseket vehetik igénybe, hanem a tematikus múzeumlátogatást is. A tematikus múzeumlátogatás alkalmával az előre bejelentett iskolás csoport az állandó kiállításnak csak egy adott, az iskolai tananyaghoz szorosan kapcsolódó részét dolgozza fel múzeumpedagógus segítségével.

Múzeumi óra igénylésére is van lehetőség, amely az iskolai tananyaghoz kapcsolódó iskolán kívüli tanóra, mely keretében a múzeumpedagógus az iskolában folyó oktató munkát támogatja. A tanóra a múzeum kiállítótermében zajlik, időtartama 45 perc.

Propagálásért felelős: Vargáné Hegedűs Eszter

VI. SZAKMAI ÉS TÁRSADALMI KAPCSOLATOK

1. Hazai kapcsolatok:

- A megyei hatókörű városi múzeum, a Jósa András Múzeum kollégái szaktanácsot adnak olyan témákban, amelyre nincsenek a múzeumnak külön szakalkalmazottai.
- A dunajvárosi Intercisa Múzeum számára – a 2014. őszi régészeti előadások „viszonzásaképp” – kiállítással vagy programmal jelentkezünk.
- Továbbra is szívesen nyújtunk szakmai segítséget és adunk kölcsön más múzeumi kollégák igényes kiállításaihoz műtárgyakat, természetesen a formai előírások betartásával.
- A korszerű technikai eszközeink segítségével igyekszünk még színesebbé és élvezhetővé tenni kiállításainkat és programjainkat. A helyi rendszeres múzeumhasználók tanácsait, ötleteit, időbeosztását elfogadjuk és figyelembe vesszük.

2. Nemzetközi kapcsolatok:

- Tartjuk a kapcsolatot a szlovákiai Klazány polgármesterével és a Csontos házaspárral, akikkel a Vladár családra vonatkozó kutatásainkat egyeztetjük.

Vásárosnamény, 2015. január 16.

Varga János
múzeumigazgató
Beregi Múzeum